

Musikalsk leselede

Bredesen Ø.

Speilbilder

326 s. Rasta: Forlaget Norske Bøker, 2006.

Pris NOK 249

ISBN 82-8112-057-6

Hvis du har vært i Bergen, er sånn passe musikalsk og er i stand til å glede deg over godt språk og en original kjærlighetshistorie, er dette en roman du bør lese. Forfatteren Øystein Bredesen er ifølge omslaget lege,

oppvokst på Bømlo og bosatt i Bergen.

Hovedpersonen, Edvard, kommer fra Knausen, en liten plass som ligger en båt-reise og en liten tidsalder unna mellomkrigstidens Bergen. Edvard er en kunstner-sjel, han har poliosekvele i en fot, absolutt gehør og har lært seg selv å spille på familiens trampeorgel. I årevis har han rodd frem og tilbake over Pollen for å hjelpe til i butikken hos den lokale kjøpmannen. Han føler at han stagnerer som menneske på hjemstedet, og prøver lykken som butikkbetjent i konfeksjonsforretning hos jøden Rabinowitz i Byen. Møtet med bylivet og ikke minst et noe snevert og fise fint sosietetsmiljø, blir ikke helt ukomplisert. Edvard trækker grundig i salaten, kommer på kant med en av de fremste rikmannsfamiliene, og setter dermed arbeidsgiverens ry og forretningsgrunnlag i fare. Men mest skjellsettende for Edvard blir forholdet han utvikler til pianistinnen Adelaine. De to finner hverandre gjennom musikken. Ved pianoet skaper de det de kaller speilbilder, en sammensmelting av musikk og bilder som reflekterer begge innerste sjeleliv. Og nettopp her, i beskrivelsen av musikken de to skaper, ligger bokens storhet. Aldri tidligere har jeg hatt en så musikalsk og samtidig visuell leseropplevelse. Bildene og metaforene som brukes for å beskrive pianostykkene og fremførelsen, inneholder lyden av

vind og bølgeskulp, mektige dønninger, rislende bekker, dristige akkorder og vare triller. Forholdet til Adelaine kan kanskje også redde Edvard ut av den vanskelige situasjonen han har satt seg i, fordi hun – til tross for et skandaleomsust liv – har en høy stjerne hos fiffen på grunn av sitt utvilsomme musikalske talent.

Akkurat hvordan dette går, er kanskje egentlig ikke så viktig. Den viktigste handlingen foregår på det indre plan. Samtidig tilbyr boken en finurlig og underholdende beskrivelse av et klassedelt Bergenssamfunn i mellomkrigstiden. Alt i alt absolutt en bok å ta med på påskefjellet. Det er ingen detektiv i persongalleriet, men her er det likevel spenning nok for en fin stund foran peisen.

Kari Holte

Anestesiavdelingen
Sykehuset Østfold
Fredrikstad

Såpeskrekk

Kjus T.

Rivalene

St. Hallvards hospital. 221 s.

Oslo: Schibsted, 2007. Pris: Gratis

ISBN 978-82-516-2776-4

Trine Kjus er overlege ved Olafiaklinikken i 50% stilling og har dedikert resten av arbeidstiden til å skrive bøker. I likhet med mange andre akademikere har hun lenge hatt et ønske om å leve ut forfatterdrømmen, og dette har gitt seg utslag i romanse-

rien *St. Hallvards hospital*. Minst ti bøker i serien er klar til utgivelse, og skal man tro forfatteren selv, produseres de i samme tempo som inkomstjournalene ved St. Hallvards hospital. Forlaget trekker sammenlikninger med filmatiserte såpeope-

raer som «Grey's Anatomy» (TV2), «Akutten» (TV3) og «House» (NRK1), noe som skaper forventninger om glansede historier med både medisinsk og personlig dramatik, om stor fortellerkunst og om høy i produksjonskvalitet.

Seriens hovedperson er Eva Dahl – en vakker, intelligent og empatisk turnuslege. I *Rivalene* følger vi henne fra tiden før de avsluttende eksamenene og et godt stykke ut i turnustjenesten. Den røde tråden er noen underlige drømmer som styrer alle hennes handlinger, som forteller henne om en mann som er «himmelsk vakker.» Drømmene styrer valg av turnussted og leder henne inn i ondskapsnett – i form av den like vakre, men tvers gjennom ondskapsfulle, kirurgen Veronika.

Problemet med boken er ikke motivet, sjangeren eller at den er skrevet av en lege. Problemet er en lite troverdig historie, karakterer som er håpløst endimensjonale, og et språk som er for flinkt. Miljøskildringene er overlesset med klisjeer som ikke har noen fortellertekniske funksjoner annet enn å irritere. Forlaget har skapt forventinger om Akutten-aktige historier – høyt tempo, spennende medisinske historier og et ungt urbant miljø. I stedet møter leseren historier om lange rideturer, en drøm om å være seterbudeie, og en hovedperson som virker som en skikkelse fra et konservativt studentmiljø på 1970-tallet. «Ungt og urbant» er heller ikke noe som preger språket.

Målgruppen for romanserien er nok ikke de som tråler Mammutsalget etter litterære godbiter og som har radioen fastlåst på P2s frekvens. Likevel tror jeg ikke at den jevne kiosklitteraturlerer går av hengslene over *Rivalene*. Til det er det altfor mange tørre formaninger som at «Å tilrettelegge for en best mulig livssituasjon for kroniske pasienter er en like viktig del av medisinen som å behandle hjerteinfarkt eller operere kreftpasienter». 250 000 eksemplarer er gitt bort i gave. Ytterligere ti romaner ligger klar til utgivelse, de vil nok selge uansett.

Rune Nielsen

Seksjon for lungemedisin
Institutt for indremedisin
Universitetet i Bergen